

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ประเทศไทยนั้นเดิมมีการปกครองแบบสมบูรณ์สุลต่านิรราชย์ที่พระมหาภักษริย์ทรงมีพระราชอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ และมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากแบบสมบูรณ์สุลต่านิรราชย์ เป็นการปกครองระบอบประชาธิปไตย เมื่อปี พ.ศ. 2475 โดยคณะนายนายพหาร ที่เรียกว่า “คณะราษฎร์” เป็นการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากคนกลุ่มเดือด ๆ โดยที่คนกลุ่มนี้ใหญ่ของประเทศไทยไม่ได้เข้าร่วมในการเปลี่ยนแปลงด้วย และข้อสำคัญคือว่า “ประชาธิปไตย” ที่ยังเป็นกำใหม่ที่ประชาชนไม่ทราบว่ามีความสำคัญอย่างไร หรือแตกต่างอย่างไรกับการปกครองแบบเดิม ที่เป็นชั้นนี้เนื่องจากคนนั้นประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศไทยไม่ได้รับการศึกษากันอย่างกว้างขวาง เช่น ในปัจจุบัน การเมืองการปกครอง ก็ไม่เคยได้เรียนรู้กันมาก่อน ซึ่งส่งผลให้การปกครองในระบอบประชาธิปไตยไม่ได้รับการสนับสนุนจากประชาชนเท่าที่ควร และทำให้ประสบกับปัญหาอย่างมาก many โดยเฉพาะประชาชนนั้นไม่มีความเข้าใจแม้แต่น้อยว่าประชาธิปไตย คือ อะไร (กรมวิชาการ. 2542 : 127 – 128) ต่อมาในปี พ.ศ. 2476 ได้เกิดรูปแบบการปกครองท้องถิ่นรูปแบบแรกของไทย คือ รูปแบบการปกครองแบบเทศบาล จากแนวคิดของ คณะราษฎร์ เพื่อที่จะให้เทศบาลเป็นสถานที่ทางการเมืองที่ฝึกฝนประชาธิปไตยขึ้นพื้นฐานให้แก่ประชาชน นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2476 เป็นต้นมา การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบเทศบาลจึงได้มีการจัดตั้งอย่างแพร่หลาย และได้กระจายไปทั่วพื้นที่ของประเทศไทย กล่าวคือ ในปี พ.ศ. 2478 ได้มีการจัดตั้งการปกครองท้องถิ่นแบบเทศบาลครั้งแรก จำนวน 48 แห่ง และจนกระทั่งปี พ.ศ. 2496 มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และได้มีการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติเทศบาล หลายครั้ง คือพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2476 แก้ไขเป็น พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2481 พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2486 พระราชบัญญัติ พ.ศ. 2496 ตามลำดับ ซึ่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันนี้ ได้แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 และได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาล ในปี พ.ศ. 2542 มีเทศบาลทั่วประเทศ จำนวน 1,161 แห่ง (ศูนย์ มนต์ไชต. 2550 : 3)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 5 แนวโน้มฯพื้นฐาน
แห่งรัฐ ส่วนที่ 10 แนวโน้มฯด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน มาตรา 87 รัฐจะต้องดำเนิน
การตามแนวโน้มฯด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งจะเห็นได้ว่ารัฐจะต้องส่งเสริม
และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุก ๆ ด้านทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น
จะเห็นได้ว่าภาครัฐให้ความสำคัญต่อเรื่องนี้เป็นอย่างมาก ซึ่งการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
ประชาชนเป็นภารกิจสำคัญในระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย เพราะเป็นกระบวนการที่
ประชาชนสามารถใช้สิทธิ และหน้าที่ในการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ
กระบวนการตัดสินใจและการดำเนินนโยบายสาธารณะของชุมชนอันส่งผลต่อวิถีการดำเนินชีวิต
ความเป็นอยู่ของส่วนรวม ซึ่งการเข้าร่วมกิจกรรมจะต้องเป็นไปอย่างเสมอภาค และด้วย
ความสมัครใจ (ฉลัช งสีบพันธ์. 2546 : 312) การมีส่วนร่วมของประชาชนจะเกิดขึ้นได้นั้น
จะต้องเกิด ความสนใจร่วมกัน มีเป้าหมายร่วมกัน และต้องการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดผล
ประโยชน์ร่วมกันรวมทั้งเห็นคุณค่าของสิ่งที่จำเป็นเบื้องต้น การมีส่วนร่วมเป็นเครื่องมือ
และในตัวของมันเอง การที่คนจะรวมกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งเป็นการมีส่วนร่วม
เชิงเป้าหมาย การมีส่วนร่วมอาจก็เป็นเครื่องมือทำให้บรรลุเป้าหมายได้ เช่นกัน ซึ่งเป็น
การมีส่วนร่วมทั้งแต่การคิด โครงการ กิจกรรม โดยเริ่มต้นหาปัญหา สาเหตุ วางแผน ตัดสินใจ
ดำเนินงาน ระดมทรัพยากร กำหนดเป้าหมาย สรุปบทเรียน ติดตามประเมินผล รับผลที่เกิดขึ้น
ร่วมกัน โดยทั้งนี้ต้องอยู่ในความเป็นธรรม (สัมพันธ์ เหชะอธิกะ และคณะ. 2548 : 113 – 114)

การที่หน่วยงานของรัฐจะดำเนินการกิจกรรมการจัดทำบริการสาธารณะทั้งหลาย
ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ เพื่อความมั่นคงปลอดภัย ในชีวิตความเป็นอยู่
ที่ดีของประชาชนและความเจริญก้าวหน้าของประเทศไทย หน่วยงานของรัฐจำเป็นจะต้องมี
การวางแผน การจัดการองค์กรและกลไกของรัฐ เพื่อดำเนินการกิจดังกล่าวให้สำเร็จลุล่วง
ตามหลักการปกครองที่เรียกว่าหลักการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน เป็นการกำหนด
ขอบเขตอำนาจหน้าที่และจัดความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรของรัฐ ซึ่งหลักที่ใช้ในการจัด
ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ได้แบ่งหลักในการปกครองประเทศออกเป็น 3 หลัก คือ
หลักการรวมอำนาจการปกครอง หลักการแบ่งอำนาจการปกครอง และหลักการกระจายอำนาจ
การปกครอง (สมคิด เลิศไพฑูรย์. 2547 : 11)

การปกครองส่วนท้องถิ่นได้ถูกกำหนดขึ้นบนพื้นฐานตามระเบียบกฎหมายที่ก่อตัวมา
ข้างต้น

เป็นการกระจายอำนาจ และอุดมการณ์ทางการเมืองตามระบบประชาธิปไตย ซึ่งมุ่งเปิดโอกาส และสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองและกิจกรรมการปกครองตนเองในระดับหนึ่งซึ่งจะเห็นได้จากลักษณะสำคัญของการปกครองท้องถิ่นที่เน้นการมีอำนาจอิสระในการปกครองตนเอง มีการเลือกตั้ง มีองค์กรหรือสถาบันที่จำเป็นในการปกครองตนเองและสำคัญ ก็คือ ประชาชนในท้องถิ่นจะมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างกว้างขวาง ซึ่งในการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นนั้นสามารถสร้างการยอมรับในคุณค่าของสังคม และวัฒนธรรมภายในชุมชน ได้เป็นวิธีการที่สามารถสร้างประสบการณ์ต่าง ๆ ให้กับประชาชน ได้เรียนรู้ และนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง เป็นการระดมอาชีวสัมภាព ผลักดัน ผลักใจ และทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชนออกมาใช้ประโยชน์ต่อชุมชน เป็นการสนับสนุนการปกครองระบบประชาธิปไตยที่มีการกระจายอำนาจสอดคล้องกับปรัชญาทางสังคม และการเมือง (Social Political Philosophy) ที่ต้องการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการพัฒนา วางแผนดำเนินการและประเมิน และเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนา ซึ่งการพัฒนาใด ๆ ถ้าขาดความร่วมมือและการมีส่วนร่วมแล้ว กิจกรรมหรือโครงการนั้น ๆ ก็ไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจะประสบความล้มเหลวในที่สุด (โภวทัย พวงงาม. 2548 : 32)

เทศบาลตำบลโภวทัย อำเภอพนมดงรัก จังหวัดกาฬสินธุ์ เดิมเป็นสุขาภิบาลโภวทัย ซึ่งได้รับการจัดตั้งเมื่อวันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2535 โดยยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลโภวทัย ตามพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาล เป็นเทศบาลตำบลขนาดเล็ก ซึ่งมีหน้าที่ ตามภารกิจและอำนาจหน้าที่ของเทศบาล ตามพระราชบัญญัติ (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 โดยได้ดำเนินงานและเปิดโอกาสและสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ทางการเมือง และกิจกรรมการปกครองตนเอง ตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายบัญญัติไว้ ซึ่ง การดำเนินงานที่ผ่านมาได้ประสบปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในด้านต่าง ๆ ดังนี้ 1) ด้านการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาเทศบาลตำบลโภวทัย ในหลายครั้ง ที่ผ่านมาประชาชนให้ความสนใจในการมารับฟังการปราศรัย การแสดงตน นโยบายของผู้สมควรน้อยและภายหลังการเลือกตั้งเมื่อได้คะแนนผู้บริหารเข้ามาเป็นตัวแทนในการบริหารเทศบาล ประชาชนยังขาดความสนใจในการตรวจสอบการบริหารงานของคณะผู้บริหาร เช่น ในเวลา มีการประชุมสภา ประชาชนไม่ให้ความสนใจที่จะเข้ารับฟังการประชุมสภา 2) ด้านการวางแผนพัฒนาเทศบาลฯ เมื่อเทศบาลมีการจัดทำประมาณเพื่อจัดทำแผนพัฒนา

ต่าง ๆ เช่น แผนชุมชนและแผนพัฒนา 3 ปี ของเทศบาล พบว่า ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำประชากมและแสดงความคิดเห็นในแต่ละครั้ง มีจำนวนไม่ถึง 50 คน ในแต่ละชุมชน/หมู่บ้าน ทำให้เจ้าหน้าที่เทศบาลต้องไปติดตามให้ลงลายมือชื่อในภายหลัง ทำให้เกิดปัญหาในการจัดทำแผนพัฒนาดังกล่าว 3) ด้านการจัดทำโครงการ พบว่า ในการจัดทำโครงการที่ผ่านมาประชาชนยังให้ความสนใจในการเสนอ และแสดงความคิดเห็นในการจัดทำโครงการพัฒนาต่าง ๆ น้อย เช่น โครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน มีผู้มาเข้าร่วมประชุมไม่ถึงร้อยละ 70 ทำให้ไม่สามารถเสนอโครงการของบประมาณได้ทำให้เกิดปัญหาดำเนินการเสนอโครงการและส่วนใหญ่จะเป็นคณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของเทศบาลเป็นผู้ตัดสินใจแทน ทำให้ประสบปัญหาการจัดทำโครงการไม่สอดคล้องกับความต้องการกับประชาชนจึงทำให้โครงการไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และ 4) ด้านการตรวจสอบการปฏิบัติงานของเทศบาลซึ่งที่ผ่านมา การดำเนินงานบางโครงการที่ยังไม่แล้วเสร็จผู้รับเหมาที่้งาน ทำให้งานโครงการลูกปลอยัง แต่ก็ไม่มีประชาชนเข้ามาตรวจสอบเลย (เทศบาลตำบลโภคศรี. 2551 : 8 - 11)

จากสภาพปัจจุบันดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติงานในเทศบาลตำบลโภคศรี ตำแหน่งเจ้าพนักงานพัฒนาชุมชน จึงเห็นความสำคัญของการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโภคศรี และในเทศบาลตำบลโภคศรี ยังไม่มีผู้ใดเคยศึกษามาก่อน และผู้วิจัยมีแนวคิดว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจำเป็นต่อการดำเนินงานของเทศบาล ในการสนองตอบความต้องการของประชาชน เป็นอย่างมาก และจะต้องเกิดจากการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโภคศรี อำเภออยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยจะนำผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ไปปรับปรุงในการวางแผน การบริหารจัดการ ให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักรถึงความสำคัญ การเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง และตลอดจนนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ไปเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดการเพิ่มศักยภาพให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของเทศบาลตำบลโภคศรี ในอนาคตต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโภกศรี อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นอย่างไร
2. ประชาชนแต่ละชุมชนในเขตเทศบาลตำบลโภกศรี อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ มีส่วนร่วมทางการเมือง แตกต่างกันอย่างไร
3. ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโภกศรี อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ มีข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโภกศรี อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนแต่ละชุมชนในเขตเทศบาลตำบลโภกศรี อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโภกศรี อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโภกศรี อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับปานกลาง
2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนแต่ละชุมชนในเขตเทศบาลตำบลโภกศรี อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ มีความแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ หมายถึง พื้นที่ในเขตรับผิดชอบของเทศบาลตำบลโภกศรี อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ทั้ง 6 ชุมชน คือ ชุมชนบ้านโภกเครื่อง หมู่ที่ 3 ชุมชนบ้านโภกศรี หมู่ที่ 4, 5, 6 และ 7 และชุมชนหมู่ที่ 13 (ปากทางเขื่อนลำปาวและป่าแดง)
2. ขอบเขตด้านประชากร หมายถึง ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่

ในเขตเทศบาลตำบลโคงครี อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 2,374 คน (เทศบาลตำบลโคงครี, 2551 : 1)

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

- 3.1 เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโคงครี อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์
- 3.2 เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนแต่ละชุมชนในเขตเทศบาลตำบลโคงครี อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์
- 3.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโคงครี อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

4. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

4.1 ตัวแปรอิสระ (Independent variables) ได้แก่

- 4.1.1 ชุมชนบ้านโคงเกรือ หมู่ที่ 3
- 4.1.2 ชุมชนบ้านโคงครี หมู่ที่ 4
- 4.1.3 ชุมชนบ้านโคงครี หมู่ที่ 5
- 4.1.4 ชุมชนบ้านโคงครี หมู่ที่ 6
- 4.1.5 ชุมชนบ้านโคงครี หมู่ที่ 7
- 4.1.6 ชุมชนหมู่ที่ 13 (ปากทางเขื่อนลำปาวและป่าแดง)

4.2 ตัวแปรตาม (Dependent variable) ได้แก่ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโคงครี อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

4.2.1 ด้านการเลือกตั้ง

- 4.2.2 ด้านการวางแผนพัฒนาเทศบาล
- 4.2.3 ด้านการจัดทำโครงการ
- 4.2.4 ด้านการตรวจสอบการปฏิบัติงาน

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามความสมัครใจของประชาชนในเขตเทศบาล โดยมีชุดผู้นำทั้งทางตรงและทางอ้อม ในด้านการเลือกตั้ง ด้านการวางแผนพัฒนา ด้านการจัดทำ

โครงการ และด้านการตรวจสอบการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลโภกศรี อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

2. เทศบาลตำบลโภกศรี หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลโภกศรี อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ มีพื้นที่ในความรับผิดชอบ 6 ชุมชน คือ ชุมชนบ้านโภกเครื่อ หมู่ที่ 3 ชุมชนบ้านโภกศรี หมู่ที่ 4,5,6 และ 7 และชุมชนหมู่ที่ 13 (ปากทางเขื่อนลำปาวและป่าแดง)

3. ประชากร หมายถึง ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลโภกศรี อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 2,374 คน

4. สถาบันชาติ หมายถึง สถาบันชาติตำบลโภกศรี อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และแก้ไขเพิ่ม (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 มาตรา 15 (1) สมาชิก 12 คน มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี มาตรา 16

5. การบริหารงานของเทศบาล หมายถึง อำนาจหน้าที่ของสมาชิกสถาบันชาติในการบริหารงานเทศบาล ด้านการตราเทศบัญญัติ ด้านการวางแผนพัฒนา ด้านการตรวจสอบ และกำกับดูแลของคณะกรรมการผู้บริหารเทศบาลในการบริหารงานเทศบาลตำบลโภกศรี อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

6. การเลือกตั้ง หมายถึง การที่ประชาชนไปใช้สิทธิในการออกเสียงเลือกตั้ง และ การใช้สิทธิในการสมัครรับเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลโภกศรี อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

7. การแสดงความคิดเห็น หมายถึง การที่ประชาชนไปใช้สิทธิใช้เสียงต่อการเมือง การปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยการวิพากษ์วิจารณ์ที่อาจจะเป็นการติชม สนับสนุน คัดค้าน แสดงความคิดเห็น โดยชอบธรรม เช่น การพูด การเขียน ในเขตเทศบาลตำบลโภกศรี อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

8. ชุมชน หมายถึง ชุมชนบ้านโภกเครื่อ หมู่ที่ 3 ชุมชนบ้านโภกศรี หมู่ที่ 4,5,6 และ 7 และชุมชนหมู่ที่ 13 (ปากทางเขื่อนลำปาวและป่าแดง) ซึ่งเทศบาลตำบลโภกศรี ได้จัดตั้งขึ้น เพื่อให้มี gren นำหรือคณะกรรมการชุมชนในการเป็นตัวแทน หรือเพื่อความสะดวกในการประสานงาน ของเทศบาลตำบลโภกศรี อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผนพัฒนา การบริหารจัดการ และการส่งเสริม สนับสนุน ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากยิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY